

8. Сідорова, І. С. Емоційно-мотиваційний компонент у структурі естетичної культури студентів педагогічних університетів. *Науковий часопис Національного педагогічного університету ім. М.Драгоманова. Серія: Творча особистість учителя: проблеми теорії і практики.* / Зб. наук. праць. Випуск 8. Київ: НПУ, 2008. С.128-132.
9. Уланова С. Антична практика музичної освіти і виховання. *Вісник Державної академії керівних кадрів культури і мистецтв.* № 1. К.: ДАКККиМ, 2000. С.40-47.
10. Dumchak, I., Kachmar, O., Mochalova, N., Oleksandrenko, K., & Sidorova, I. (2024). Factores socioculturales que influyen en la experiencia de aprendizaje de los estudiantes: un estudio transcultural. *Revista Eduweb*, 18(3), 264–275. <https://doi.org/10.46502/issn.1856-7576/2024.18.03.20>
11. Sidorova Iryna, Smolina Olha, Khomiakova Olha. Introduction of the latest teaching practices and development of the educational process in the field of culture and art: the experience of EU countries. *Revista de Tecnología de Información y Comunicación en Educación* • Volumen 16, N° 2. Abril-junio 2022. Режим доступу: <https://doi.org/10.46502/issn.1856-7576/2022.16.02.4>

ОСОБЛИВОСТІ МУЗИЧНОЇ ОСВІТИ У США ТА ВЕЛИКІЙ БРИТАНІЇ

Оріховська В.А., здобувач ступеня вищої освіти бакалавр
Науковий керівник: Онофрійчук Л.М., канд. пед. наук, доцент
Вінницький державний педагогічний університет імені
Михайла Коцюбинського

Музична освіта у США та Великій Британії має глибокі традиції, багатий досвід та інноваційні підходи, що робить її цінним об'єктом дослідження для порівняння і застосування в інших країнах. У цих країнах музична освіта підтримується на державному рівні та широко інтегрована в систему загальної освіти, де вона має на меті розвинути в учнів творчий потенціал, навички співпраці, креативності та критичного мислення. Останнім часом акцент також змістився на інклюзію та розвиток соціальних та емоційних навичок через музичне навчання. Аналіз американського і британського досвіду може дати нові ідеї для вдосконалення музичної освіти в Україні, зокрема щодо методів, програм і форм навчання.

Проблему музичного виховання в США та Великій Британії досліджували Бенджамін Чафферс, Люсі Грін, Джон Слейберт, Пітер

Вебстер, Елізабет Г. Кодлінг та ін. Вчені акцентували увагу на методах навчання, що стимулюють творчий розвиток та емоційне виховання учнів; інклюзивних підходах та інтеграції музичної освіти у загальну шкільну програму; неформальних підходах у навчанні музиці.

Музична освіта є важливим аспектом культурного розвитку суспільства, оскільки вона сприяє формуванню естетичних цінностей, розвитку творчих здібностей та соціальних навичок. У США та Великій Британії музична освіта має свої особливості, що зумовлені історичними, культурними та соціальними контекстами. Мета статті – розглянути основні аспекти музичної освіти та виховання в США і Великій Британії, методи навчання та вплив на розвиток особистості.

У США музична освіта почала активно розвиватися в середині XIX століття, коли виникли перші музичні школи та консерваторії. Основна увага спрямовувалася на класичну музику, але з часом з'явилися й інші жанри, такі як джаз, рок та поп [3].

У Великій Британії традиції музичної освіти мають глибоке коріння, яке бере початок ще з Середньовіччя. Відомі музичні школи, такі як Королівська музична академія та Королівський коледж музики, стали центрами навчання для багатьох видатних композиторів і виконавців [2].

Система музичної освіти в США включає кілька рівнів: початкові школи, середні школи, коледжі та університети. У початкових школах діти знайомляться з основами музики через спів, гру на простих інструментах та ритмічні ігри. У середніх школах програма стає більш спеціалізованою, і учні можуть обирати інструменти для навчання, брати участь у оркестрах та хорах [1].

Професійну музичну освіту в Америці можна отримати як у музичних школах, так і в інститутах, академіях музики, а також на музичних факультетах університетів. З'ясовано, що зазначені заклади вищої освіти в США здійснюють три рівні музичної освіти. Навчання протягом перших чотирьох років завершуються здобуттям ступеня бакалавра музики – Bachelor of Music Education. Після цього два роки навчання відводиться ще на здобуття ступеня магістра музики – Master of Music Education. Ще через три роки навчання та після захисту дисертації присуджується ступінь Ph. D in Music Education.

Американські заклади вищої освіти музичного спрямування надають широкий вибір освітніх програм, котрі відрізняються спрямованістю,

особливостями навчання та вимогами до студентської аудиторії. Зокрема, для того, щоб отримати ступінь бакалавра, можна навчатися за такими програмами, як: музична; витончені мистецтва; наукова; музичні мистецтва; педагогічна.

Велика увага приділена змісту професійної підготовки вчителів музики. З'ясовано її провідну мету. Полягає саме в здобутті музичної освіти, отриманні знань з педагогіки, гуманітарних наук взагалі, музикознавства та виконавчої діяльності та визначено зміст: навчити викладанню нотної грамоти; дати відомості про специфіку дітей «з особливими потребами»; ознайомити з широким переліком гуманітарних дисциплін; дати відомості з курсів історії та теорії музики, навчити грі соло та у ансамблі тощо. Організовано спеціальний (виконавська підготовка, оволодіння оркестровими інструментами, вивчення музичних творів та імпровізація тощо), психолого-педагогічний і загальноосвітній (моделювання різноманітних педагогічних ситуацій, проведення й аналіз семінарських занять; створення інтегрованих курсів; елективність навчання та ін.) цикли підготовки музичних працівників [5].

У Великій Британії музична освіта також має багатий досвід. Діти починають займатися музикою в молодшому віці через програми, що пропонуються школами та приватними викладачами. У середніх школах учні можуть обирати музику як предмет для здачі іспитів (GCSE), а пізніше — для A-Level [7].

Великою популярністю користуються музичні школи, які пропонують поглиблене навчання для обдарованих дітей. Після закінчення середньої школи студенти можуть вступати до консерваторій або університетів для отримання вищої музичної освіти.

У 2022 році Уряд Британії презентував оновлений Національний план музичної освіти, гаслом якого є твердження: «Музика має силу змінити життя». Британський Уряд виділив фінансування до 2025 року, щоб стимулювати розвиток музичної індустрії. Окремо профінансоване спеціалізоване музичне обладнання, щоб кожна дитина в Англії могла тримати в руках якісний музичний інструмент чи інше обладнання.

Система музичної освіти. Національний план зазначає базові елементи для усіх рівнів музичного навчання. Найважливішими є перші два, адже, від них напряду залежить подальше сприйняття музики як важливого компонента суспільного життя.

Перший етап навчання музиці – 0-5 років. За ці роки діти повинні навчитися співати ряд відомих дитячих пісень, виконувати різні ритми, читати вірші із ритмом, а також – коли це доречно – ритмічно рухатися під супровід музики.

Другий етап навчання музиці – шкільний. У ньому пропонується:

- робота за навчальною програмою з музики;
- впровадження інструментальних та вокальних уроків, обов'язкова участь учнів у ансамблях;
- музичні заходи, на яких презентується все вивчене на заняттях.

Головна ціль плану – дати можливість кожному громадянину Англії, незалежно від свого статусу та можливостей навчитися співати, грати на обраному ним інструменті та створювати музику. Оновлений британський план містить позицію про *три найважливіших складових кожного заняття з музики. Це композиція, виконання та прослуховування музичних творів.* Так, учнівський репертуар повинен мати широкий діапазон: від традиційної музики Британських островів, через західну класичну, популярну, джазову і до креативних вирішень у музиці інших часів та місць! [4].

Таким чином, методи навчання у США та Великій Британії мають свої особливості. В США акцент робиться на індивідуальний підхід до кожного студента, розвиток креативності та імпровізації. Викладачі заохочують учнів експериментувати з різними стилями та жанрами. У Великій Британії традиційно дотримуються класичних методів навчання, з акцентом на технічну майстерність та теорію музики. Однак останнім часом спостерігається тенденція до інтеграції сучасних підходів.

Список використаних джерел:

1. Бондаренко, О. Музична освіта в Україні: досвід і перспективи. *Науковий вісник ХДАК*, 2(12). 2018. 45-50.
2. Василевська-Скупа Л.П. Соціокультурний розвиток особистості засобами мистецтва (світовий досвід). *Modern Information Technologies and Innovation Methodologies of Education in Professional Training Methodology Theory Experience Problems*. Вип.24. 2010. С. 246-249.
3. Власова, Т. Музична освіта в США: традиції та інновації. *Музичне мистецтво в Україні*, 3(1). 2019. 22-30.
4. Гнатюк, І. Порівняльний аналіз системи музичної освіти в Україні та Великій Британії. *Вісник педагогічних наук*, 5(2). 2020.15-25.
5. Іванова-Рибачук І. Новий національний план музичної освіти Британії: [/https://thelaquers.com/posts/9873](https://thelaquers.com/posts/9873).

6. I Mazur, T Hrinchenko, O Teplova, L Onofrichuk O. Priadko Cognitive determination of musical thinking and musical self-concept of students and musicians: comparative diagnostics, aspects of modeling and forecasting. *Harmonia: Journal of Arts Research and Education*, 2022
7. Sidorova Iryna, Smolina Olha, Khomiakova Olha Andriichuk Petro, Romaniuk Lesia. Introduction of the latest teaching practices and development of the educational process in the field of culture and art: the experience of EU countries. *Revista de Tecnología de Información y Comunicación en Educación*. Volumen 16, N° 2. 2022. P. 70-81. <https://doi.org/10.46502/issn.1856-7576/2022.16.02.4>
8. Ткаченко Т.В., Деркач Л.А. Музична освіта в США: <https://ouci.dntb.gov.ua/en/works/9jKEEdw>

РОЛЬ ПЕДАГОГІЧНОЇ СПАДЩИНИ М. ЛЕОНТОВИЧА У ФОРМУВАННІ НАЦІОНАЛЬНОЇ МУЗИЧНОЇ ОСВІТИ

*Піштя Н.О., здобувач ступеня вищої освіти «бакалавр»
Науковий керівник: Онофрійчук Л.М. кандидат педагогічних наук,
доцент*

Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла
Коцюбинського

В умовах європейської інтеграції, відповідно до загальнолюдських демократичних цінностей та національних традицій, однією з найважливіших проблем є формування особистості з ціннісним сприйняттям навколишньої дійсності. «Дослідження розвитку освіти у сфері культури та мистецтва є важливою темою з огляду на трансформаційні процеси в ЄС» [7, с.70].

У цьому контексті педагогічна спадщина Миколи Дмитровича Леонтовича, однієї з найвпливовіших постатей української музичної культури, є надзвичайно важливою. Адже його підхід спрямований не лише на розвиток музичних навичок, а й на виховання високих моральних та естетичних цінностей у молодого покоління. Завдяки поєднанню народної музики з сучасними музичними напрямками, його методика навчання стала важливим кроком на шляху до розвитку національної самосвідомості та естетичного виховання учнів.